ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XXV

ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 198 (6480) | НЕДІЛЯ, 1 ЖОВТНЯ 1944 РОКУ | Ціна 20 коп.

ПРО ЗЯБЛЕВУ ОРАНКУ ТА ПЛАН ГЛИБОКОЇ ОРАНКИ ПІД ПОСІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ В 1945 РОЦІ В КОЛГОСПАХ УРСР

Постанова Ради Народних Комісарів УРСР

Рада Народних Комісарів УРСР відмічає, що не зважаючи на особливу важливість зябу, як основного заходу, що забезпечує одержання високого урожаю ярих культур в наступному році, — зяблева оранка в колгоспах і радгоспах проводиться незадовільно.

Рада Народних Комісарів УРСР постановляє:

1. Зобов'язати виконкоми обласних і районних Рад, директорів МТС і правління колгоспів переключити на зяблеву оранку всі трактори й живе тягло, крім зайнятого на обмолоті та вивезенні хліба державі. В районах і колгоспах, що не закінчили озимого посіву, максимально прискорити посів і, по мірі закінчення, переключати трактори і живе тягло на оранку зябу.

2. Встановити на зяблевій оранці такі мінімальні сезонні норми виробітку для кожного робочого коня або вола, що виділені на оранку зябу:

а) в поліських і лісостепових районах Київської, Чернігівської, Житомирської, Сумської, Кам.-Подільської, Вінницької, Полтавської, Харківської областей, в розмірі 4 гектарів.

б) по всіх інших районах і областях УРСР — 5 гектарів.

3. Встановити такі мінімальні сезонні норми оранки зябу на кожний п'ятикорпусний трактор МТС, який працює на зяблевій оранці:

а) для поліських районів Київської, Чернігівської, Житомирської і Сумської областей — 100 гектарів;

б) для лісостепових районів Київської, Чернігівської, Житомирської, Сумської, Кам.-Подільської, Вінницької, Полтавської і Харківської областей — 150 гектарів.

Для інших районів і областей допомога [illegible] гектарів на сезон.

Таких ра[illegible] постанови Раднаркому [illegible]ало. Недаремно ЦК ВКП(б) від 3 вересня 1940 р. Мелітопольському [illegible] зябу в колгоспах і радгоспах Запорізької області, хайлівський, які з [illegible] трактористам, тиленку скочуються назад [illegible] завдання на 1940 рік.

У кожного з них разом із 20 проц. зниженої виконаної [illegible] оранці зябу виросли втрати хліба, [illegible] перевиконані гектари [illegible] значної кількості зябу паралізували трудодні в полуторному розмірі.

4. Зобов'язати виконкоми районних Рад депутатів трудящих, у відповідності з установленими завданнями по оранці зябу на кожного робочого коня або вола і трактор, визначити завдання по зяблевій оранці окремо на живу тяглову силу і трактори по кожному колгоспу і МТС.

З метою повного використання живого тягла, при встановленні завдань по зяблевій оранці ураховувати можливості кожного окремого колгоспу, заміняючи на транспортних і інших роботах коней та волів коровами колгоспів і коровами особистого користування колгоспників.

5. Встановити строк закінчення плану зяблевої оранки по Київській, Чернігівській, Житомирській, Сумській, Кам.-Подільській, Вінницькій, Полтавській, Харківській областях до 5 листопада, по всіх інших областях — до 15 листопада.

Зобов'язати обласні та районні Ради встановити п'ятиденні завдання оранки зябу для районів і колгоспів.

6. За час німецької окупації в колгоспах УРСР значно зменшилась площа посіву цукрових буряків та особливо різко знизилась їх урожайність.

Рада Народних Комісарів УРСР вважає, що глибока зяблева оранка під цукрові буряки має виключно велике значення в справі скорішого піднесення урожайності цукрових буряків і ставить перед радянськими і земельними органами буряківсіючих областей і районів завдання, — забезпечити глибокою зяблевою оранкою всю площу посіву цукрових буряків в 1945 році.

Відповідно до постанови Ради Народних Комісарів Союзу РСР від 15 вересня 1944 року «Про план глибокої зяблевої оранки під посів цукрових буряків у 1945 році», затвердити план глибокої зяблевої оранки під посів цукрових буряків у 1945 році в колгоспах УРСР.

7. Зобов'язати Наркомземсправ УРСР, виконкоми обласних і районних Рад депутатів трудящих:

а) протягом 3-х днів довести завдання по глибокій оранці під цукрові буряки до районів і колгоспів;

б) забезпечити виділення площ під цукрові буряки в полях сівозмін, після кращих попередників, в першу чергу під озимої пшениці, що сіялася по парах;

в) завдання по глибокій зяблевій оранці під посів цукрових буряків доводити колгоспам, виходячи з того, щоб усе збільшення площі посіву цукрових буряків в 1945 році, порівнюючи з 1944 роком, було забезпечене глибокою зяблевою оранкою в радіусі не далі 15 кілометрів від цукрових заводів та буряківозаготівельних пунктів, а посів цукрових буряків поза цією зоною був залишений на рівні 1944 року;

г) закріпити за кожним цукровим заводом, буряковою базою і буряківозаготівельним пунктом колгоспи, які тяжать до них і спеціалізувати ці колгоспи на вирощуванні цукрових буряків з тим, щоб в них займалося під посів цукрових буряків просапне поле сівозміни;

д) при розміщенні плану глибокої зяблевої оранки під цукрові буряки по районах і колгоспах не допускати перевантаження буряківсіючих колгоспів у 1945 році посівом інших трудомістких технічних культур;

е) глибоку зяблеву оранку під посів цукрових буряків провадити на глибину 25—27 сантиметрів;

ж) забезпечити вивозку гною і інших місцевих добрив, заготовлених ланками на їх ділянки, а також вивезти і внести під глибоку оранку, призначену для посіву цукрових буряків, місцеві добрива з садиб колгоспів. Встановити завдання для кожного колгоспу, а в колгоспах — для бригад і ланок по збору й внесенню місцевих угноєнь під посів цукрових буряків;

з) завезти і внести під глибоку оранку наявні на складах Сільгосппостачання мінеральні добрива, використовуючи для цього зворотні рейси транспорту, що працює на вивозці хліба й цукрових буряків.

8. Наркомземсправ УРСР і виконкомам обласних Рад депутатів трудящих виконання плану глибокої оранки взяти під особливий контроль і не пізніше 10 жовтня 1944 року подати Раднаркому УРСР звіт про закінчення глибокої зяблевої оранки під цукрові буряки.

9. Запропонувати виконкомам обласних і районних Рад, директорам МТС встановити контроль за якістю зяблевої оранки, запровадивши обов'язковий порядок приймання оранки бригадирами рільничих бригад щодня від тракторних бригад і колгоспників, а головами колгоспів щоп'ятиденки від бригадирів рільничих бригад.

10. Раднарком УРСР звертає увагу обласних земельних відділів та директорів МТС на особливу важливість організації технічної допомоги тракторним бригадам по профілактичному ремонту тракторів на полі, щоб не допускати простоїв тракторів через несправність.

11. Зобов'язати директорів МТС та правління колгоспів, в зв'язку з осінніми умовами роботи на проведенні зяблевої оранки, забезпечити трактористів і колгоспників, які працюють на плугах, утепленими вагончиками, а де нема вагончиків — критими приміщеннями і організувати для них в полі харчування як для денних, так і для нічних змін.

12. Головам колгоспів забезпечити належний догляд і годівлю в полі коней, волів, зайнятих на зяблевій оранці.

13. Відповідно до рішення РНК СРСР від 13 березня 1944 року № 279 встановити, що директор, старший агроном і старший механік МТС, при виконанні тракторами плану зяблевої оранки в установлені строки, при доброй якості роботи, преміюються кожний в розмірі місячного окладу.

За виконання в установлені строки колгоспами і тракторними бригадами, що їх обслуговують дільничний агроном і дільничний механік, плану зяблевої оранки при доброй якості робіт, дільничний агроном, дільничний механік преміюються кожний в розмірі місячного окладу.

14. Виконкомам обласних і районних Рад і директорам МТС широко організувати в тракторних і рільничих бригадах масово-політичну роботу серед трактористів і колгоспників, спрямовану на виконання змінних і сезонних норм на оранці, якість роботи, боротьбу за економію пального та виконання соціалістичних зобов'язань, взятих трактористами і окремими колгоспниками.

Голова Раднаркому УРСР М. ХРУЩОВ.

Заст. Керуючого Справами Раднаркому І. ДЖИГОМОН.

26 вересня 1944 року.
м. Київ.

Напередодні святкування першої річниці визволення Запоріжжя

Трудящі міста Запоріжжя і районів області діяльно готуються до першої річниці звільнення обласного центру від німецько-фашистських загарбників.

Створені при облвиконкомі і на місцях комісії намітили ряд заходів щодо підготовки й проведення цієї знаменної дати. До числа заходів входить очистка й приведення у святковий вигляд рідного міста. До роботи включаються сотні й тисячі трудящих. Щоденно, ранком і ввечері, робітники підприємств та службові установ, організацій озброюються лопатами, носилками і продовжують на своїх дільницях велику, почату ними в день недільника 24 вересня, роботу. Всюди будуються огорожі, очищаються від сміття й впорядковуються подвір'я. Позекуди почато вже побілку будинків.

Колективи заводів, будов і залізничного та водного транспорту посилюють передсвяткове соцзмагання, готують до дня 14 жовтня — річниці визволення Запоріжжя — виробничі подарунки. ПРЗ додатково випускає з ремонту кілька паровозів, дніпробудівці зобов'язалися закласти понад план у плотину кілька тисяч тонн бетону. Колгоспи та радгоспи області мобілізують всі сили, щоб зустріти славний день достроковим закінченням молотьби та виконанням першої заповіді перед державою.

В Запоріжжі створюється обласна виставка, де буде широко показано результати роботи трудящих нашої області за минулий рік — рік героїчної праці по відновленню зруйнованого німцями господарства та культури.

Виставка помічається в літньому саду імені Франка. Щоденно тут можна бачити десятки представників підприємств, обласних і міських організацій, а також сільських районів, які звертаються за вибором майданчиків під свої стенди та за консультаціями, як добрати й розташувати експонати.

У вигляді живих експонатів, а також майстерно зроблених макетів, діаграм, панно, фотовітрин і портретів кращих людей будуть показані підсумки боротьби і перемог трудящих за минулий рік. На виставці широко будуть представлені завод «Комунар», підприємства легкої та місцевої промисловості, промкооперації. Тут же відвідувачі зможуть побачити зразки всіх сільськогосподарських культур, вирощуваних в Запорізькій області, результати відновлення тваринництва й діяльності підприємств по переробці всіх сільськогосподарських продуктів.

Відкриття обласної виставки складатиме важливішу частину святкування.

На підприємствах, будовах, в містах і районах намічено провести урочисті збори трудящих, присвячені першій річниці з дня визволення Запоріжжя від німецько-фашистських окупантів.

Обласна рада фізкультури та обком комсомолу на ознаменування свята з 14 по 17 жовтня проведуть обласні спартакіади.

Агітатори і доповідачі парторганізацій в своїх лекціях, доповідях та бесідах розкажуть про значення наступного свята і разом з усіма трудящими обговорять нові завдання, що їх висувають умови воєнного часу, країна й партія у другому році відновлення господарства і культури.

Від Радянського Інформбюро

Оперативне зведення за 30 вересня

На північний захід від міста **Пярну (Перновська)** наші війська, форсувавши протоку **Сур-Вяйн**, оволоділи островом **Муху**.

На південь і південний схід від **Турка** (місто Дрогобицької області) наші війська з боями зайняли кілька населених пунктів і серед них **Бутелька, Яворув, Маткув, Кривка, Фелізенталь, Тухолька, Рикув**.

У північно-східній частині Румунії на захід і на південний захід від міста **Кимпулунг** наші війська, діючи у важких умовах гірсько-лісистої місцевості, з боями зайняли понад 30 населених пунктів, в тому числі **Кірлібаба, Лістур, Якобені, Кошна, Теталур, Рунку, Сміді, Пояна, Нягра-Шарулуй** і залізничні станції **Ботеш, Кірлібаба, Тібеу**.

У Північній Трансильванії наші війська продовжували вести бої по розширенню плацдармів на правому березі ріки **Муреш** на північ від міста **Тиргу-Муреш** і зайняли населені пункти **Поарта, Опука, Толделаг, Шорпатак**.

Слідом за нашими розвідувальними частинами, які ще кілька днів тому просочилися на територію Югославії, вчора наші війська на південь від румунського міста **Турну-Северин** на правому березі Дунаю перерізали югославський кордон і після першої ж сутички відкинули німецькі війська, зайнявши при цьому такі населені пункти — **Текія, Кладово, Велика Врбіка, Ретково, Корбова, Важуга, Мілулівовач, Давидовац, Кладушниця, Петрово Село, Манастириця, Подвршка, Велика Каменица, Велесница, Любичевацъ, Грабовница, Брза, Поланка, Мироч, Радуевац, Самариновацъ, Неготин**.

На інших ділянках фронту — розшуки розвідників і в ряді пунктів йшли бої місцевого значення.

За 29 вересня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 63 німецьких танки. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 14 літаків противника.

* * *

На південь від Турка (місто Дрогобицької області) наші війська, що діють в гірсько-лісистій місцевості, вибили противника з сильно укріплених опорних пунктів Бутелька і Яворув. Бійці Н-ської частини оволоділи селищем Кривка, розташованим біля кордону Радянського Союзу з Чехословаччиною. Захоплено у німців 9 гармат і 36 кулеметів. Взято до 200 полонених. На іншій ділянці піхота противника, підтримана танками і самохідними гарматами, протягом дня розпочала понад 20 контратак. Артилерійсько-мінометним вогнем наші частини відбили всі атаки гітлерівців. На полі бою залишилося до 600 в рожих трупів.

* * *

На захід від міста Кимпулунг (у північно-східній частині Румунії) наші війська навальним ударом відкинули противника на правий берег ріки Голдене-Бистриця. Кілька груп німців і угорців були притиснуті до ріки і розгромлені. Радянські бійці, не даючи противникові опам'ятатися, переправилися через ріку і оволоділи населеним пунктом Якобені. На південний захід від міста Кимпулунг наші частини в результаті запеклих боїв форсували ріку Дорна і, просуваючись вперед по важко прохідній місцевості, вибили ворога з кількох сильно укріплених опорних пунктів. Взято в полон 150 німецьких і угорських солдатів та офіцерів.

* * *

У Північній Трансильванії наші війська вели бої за розширення плацдармів на правому березі ріки Муреш. Противник, підтягнувши резерви, розпочав кілька контратак. Гітлерівці намагалися за всяку ціну відкинути радянські частини на лівий берег ріки. Наші піхотинці і артилеристи не тільки відбили контратаки противника, але й просунулися вперед, зайнявши кілька населених пунктів. В ході боїв противник зазнав великих втрат. Тільки в районі одного хутора оборони німців підраховано понад 300 ворожих трупів. Підрозділи Н-ської частини захопили 8 гармат, 27 кулеметів, обоз з боєприпасами, склади з продовольством та інженерним майном.

* * *

На північний захід від міста Марі-амполь на одній ділянці наші снайпери знищили 44 німецьких солдатів і офіцерів. Будучи в засаді, снайпери Сідиєв і Усманкулов помітили візок, в якому їхали три німці. Першим пострілом Усманкулов убив одного гітлерівця. Решта кинули візок і побігли, але кулі досвідчених снайперів наздогнали німців. Група розвідників молодшого лейтенанта Дмітрієва вночі підібралася до позицій противника і закидала гранатами бліндаж та траншеї. Німці, які вискочили з бліндажа, були знищені. Наші розвідники захопили полоненого і без втрат повернулися до своєї частини.

* * *

На 2-му Білоруському фронті штурмовики, під командуванням полковника Смоловика, вчинили успішний наліт на великі танкобудівні майстерні противника в районі міста Пшасниш. Відмічені прямі влучання бомб в приміщення майстерень. На території майстерень виникло 20 пожеж і сталося кілька вибухів. В той же час винищувачі, під командуванням полковника Волкова, блокували німецький аеродром в районі міста Цеханув. На аеродромі було 23 ворожих винищувачі. Лише одному з них пощастило здійнятися в повітря, але він був тут же збитий радянським льотчиком. Наші винищувачі знищили і пошкодили на аеродромі 8 німецьких літаків.

* * *

Льотчики авіації Червонопрапорного Балтійського флоту атакували німецький транспорт тоннажем в 15 тисяч тонн. Транспорт прямував Ірбенською протокою до Балтійського моря під охороною 16 кораблів. В результаті прямих влучань бомб транспорт пущено на дно. В той же день наші бомбардувальники потопили в Балтійському морі транспорт противника тоннажем в 7 тисяч тонн.

Приїзд до Москви представників Польського Комітету Національного Визволення

28 вересня до Москви прибули Голова Краєвої Ради Народової п. **Берут**, голова Польського Комітету Національного Визволення п. **Осубка-Моравський**, п. **А. Вітос**, генерал-полковник **Роля-Жимерський**, п. **Ржимовський**.

На аеродромі прибулі були зустрінуті заступником Народного Комісара Закордонних Справ тов. **Вишинським**, представником Радянського Уряду при ПКНО генерал-полковником **Булганіним** та іншими.

ПРИЙОМ тов. СТАЛІНИМ ПРЕДСТАВНИКІВ ПОЛЬЩІ

29 вер[illegible] тов. **Й. В. Сталін** прийняв при [illegible] з Любліна голову Краєвої Рад[illegible] Народової п. **Берута**, голову Польського Комітету Національного Визволення п. **Осубке-Моравського**, заступника голови п. **Вітоса**, генерал-полковника **Роля-Жимерського** п. **Ржимовського**. На розмові був присутній тов. **Молотов**.

Спільне комюніке представників Радянського Союзу, Сполучених Штатів Америки і З'єднаного Королівства

Як уже повідомлялось, з 21 серпня в Думбартон-Оксе (Вашінгтон) відбувалися попередні неофіціальні переговори з основних питань заснування Міжнародної організації для підтримання миру і безпеки. В переговорах брали участь: делегація Радянського Союзу на чолі з радянським послом в США А. А. Громико, делегація Сполучених Штатів Америки на чолі з заступником державного секретаря п. Стеттініусом і делегація Великобританії на чолі з заступником міністра закордонних справ п. Кадоганом.

Голови трьох делегацій опублікували сьогодні таке комюніке:

«Переговори, що відбулися у Вашінгтоні між делегаціями Радянського Союзу, Сполучених Штатів і З'єднаного Королівства з питання Міжнародної Організації Безпеки, закінчилися.

Переговори були корисні і привели у великій мірі до згоди про рекомендації з питання загального плану організації і, зокрема, щодо механізму, необхідного для підтримання миру і безпеки.

Три делегації надсилають зповіді своїм відповідним урядам, які розглянуть ці доповіді і, в належний час, виступлять з одночасними заявами по даному питанню».

Головам колгоспів, директорам МТС, виконкомам райрад і райкомам КП(б)У

I.

Не зважаючи на те, що урядовий строк закінчення осінньої сівби минув, багато колгоспів області провадять сівбу зовсім незадовільно.

Особливо погано організовані роботи по проведенню сівби в колгоспах Кам'янського району, який виконав план на 21 проц., Мелітопольського — 40 проц., Приазовського — 51,2 проц., Якимівського — 51,9 проц., В.-Білозерського — 54,8 проц., Червоноармійського — 54 проц., Запорізького — 59 проц.

Виконком облради і обком КП(б)У вважають, що колгоспи області, маючи всі можливості до виконання державного плану в установлений строк, сівбу не закінчили лише тому, що керівники колгоспів, замість правильного сполучення основних в сучасний момент в колгоспі робіт, допустили шкідливу черговість і в ряді випадків протиставили озиму сівбу іншим роботам.

Директора МТС, керівники райземвідділів і агрономи в багатьох випадках примирилися з тим, що кращі агротехнічні строки для більшості районів області пропущені, не вимагають від бригадирів польових бригад і тракторних загонів точного виконання щоденних графіків сівби, цілковитого використання тракторів і живого тягла, виділеного в колгоспах для проведення сівби.

Таке становище пояснюється також і тим, що керівники районів не зробили практичних виводів з попереджень виконкому облради і обкому КП(б)У про те, що виконання плану осінньої сівби є важливішим господарсько-політичним завданням.

Виконком облради і обком КП(б)У пропонують провести такі заходи:

Перше: для прискорення закінчення посівних робіт негайно постачити кількість живого тягла, що невистачає, шляхом залучення на сівбу додаткового всіх придатних до роботи корів колгоспників і живого тягла колгоспів, не зайнятого на вивозці хліба.

Друге: директорам МТС цілком використати на посівних роботах весь тракторний парк МТС, приділивши особливу увагу триманню його в робочому стані і забезпечити кругодобову роботу тракторів на підготовці ґрунту під озимину.

Третє: на віддалених польових ділянках організувати нічівлю для колгоспників і забезпечити харчування з тим, щоб роботи на цих ділянках провадилися безперервно до закінчення сівби.

Четверте: враховуючи особливі умови, що склалися восени цього року, допустити, як виняток, провадити сівбу озимих в ярому клину, використавши для цієї цілі ділянки з кращими попередниками, в першу чергу, після проса, картоплі, бахчевих культур.

П'яте: виконкомам райрад і райкомам КП(б)У розробити по кожному колгоспу заходи, що забезпечать виконання плану сівби в найближчі дні.

Для контролю і сприяння у виконанні колгоспами, радгоспами і МТС робіт по закінченню сівби, командирувати в колгоспи і радгоспи відповідальних працівників і всіх агрономів.

Суворо перевіряти виконання денних завдань посіву, а також приймання якості робіт бригадирами, головами колгоспів і директорами радгоспів.

Виконком облради і обком КП(б)У вважають, що колгоспи і радгоспи при використанні всіх можливостей можуть закінчити осінню сівбу найближчими днями і попереджають керівників районів, МТС, радгоспів і колгоспів, що виконання інших сільськогосподарських робіт не можуть служити причиною для зволікання осінньої сівби.

II.

Звертаючи нашу увагу на виняткову важливість виконання плану підняття зябу, виконком облради і обком КП(б)У пропонують, в міру закінчення сівби озимих, негайно переключати на підняття зябу весь тракторний парк, а також живе тягло колгоспів, відповідно до встановлених завдань, і поряд з цим забезпечити:

а) доведення до кожного тракторного загону і на кожний плуг, що робить на живому тяглі, щоденних завдань по підняттю зябу;

б) кругодобову роботу всіх виділених тракторів;

в) для колгоспників, що працюють на підняті зябу, і трактористів створити всі необхідні умови, як от обладнати і отеплити тракторні будки, польові табори, забезпечити гарячою їжею як для денних, так і для нічних змін;

г) встановити суворий контроль за виконанням щоденних норм виробітку живим тяглом і тракторами, а також за якістю зяблевої оранки.

Виконкомам райрад і райкомам КП(б)У контролювати і вимагати від голів колгоспів і директорів МТС безумовного виконання п'ятиденних завдань по оранці на зяб.

Голова виконкому обласної Ради депутатів трудящих В. ПОНОМАРЕНКО.

Секретар обкому КП(б)У Ф. МАТЮШИН.

Перші підсумки

Чотирнадцятого жовтня 1943 року наказ товариша Сталіна сповістив Батьківщину і весь світ про нову славну перемогу Червоної Армії — про звільнення від німецьких окупантів важливішого вузла залізничних та водних комунікацій, великого промислового та обласного центру України — міста Запоріжжя.

Висловлюючи безмежну вдячність Червоній Армії, товаришеві Сталіну за своє визволення, трудящі Сталінського району міста Запоріжжя з перших же днів визволення з нечуваним патріотичним піднесенням взялися за відновлення промисловості, соціально-культурних закладів і комунального господарства району, зруйнованих німецько-фашистськими погромниками. Районна партійна організація, згуртувавши навколо себе все трудяще населення, скерувала його творчий натхнений труд та волю на виконання почесних і відповідальних завдань по відновленню господарства.

За рік напруженої праці трудящі нашого району домоглися значних успіхів. Відновлені і закінчується процес відновлення десятків цехів і майстерень, підприємств союзного та республіканського значення, а також місцевої та промкооперативної промисловості. Підняті з попелу цеха підприємств уже випустили на десятки мільйонів карбованців готової продукції, частина якої йде для потреб фронту, сільського господарства області. Випущено на кілька мільйонів карбованців товарів широкого вжитку.

Особливо показових успіхів у відбудовчій роботі і випуску продукції домігся паровозоремонтний завод, директором тов. Бикунов, секретар парторганізації тов. Разьченко. За роботу у лютні заводові присуджено третю, а за роботу в серпні — другу премію НКШС та ВЦРПС.

Непоганих результатів домігся завод «Комунар» (директор тов. Полянцев, секретар парторганізації тов. Кулигін). На заводі за минулий час введено до ладу до 20 тисяч квадратних метрів діючих виробничих площ.

Поряд з відновленням промисловості відновлюється і житловий фонд підприємств. Вже проведено капітальний та поточний ремонт до 30 тисяч квадратних метрів житлоплощі.

При відділах робітничого постачання підприємств створені підсобні господарства з загальною посівною площею 3.856 гектарів.

Проведено велику роботу по відновленню залізничного транспорту.

Працюючи самовіддано, за короткий час транспортники відновили до 20 кілометрів станційної колії, до сотні стрілочних переводів і виконали ряд інших відновідальних робіт, що забезпечили швидке відновлення залізничного сполучення і своєчасне просування військових вантажів. Про допомогу населення транспортникам красномовно говорить той факт, що лише на будівництві залізничних мостів трудящі міста відпрацювали півмільйона чоловікогодин.

Понад 700 тисяч чоловікогодин відпрацювали трудящі району на впорядкуванні міста і понад 100 тисяч — на відновленні промислових підприємств та культурно-побутових закладів. Лише на відбудові хлібозаводу комсомольці та молодь району відпрацювали понад 8.000 чоловікогодин. Самовіддано працювали і хатні господарки. Так, хатня господарка тов. Півоварова П. П. відпрацювала 762 години, тов. Москаленко М. Д. — 650. Всього хатні господарки району відпрацювали на будівництві мостів, військових шляхів та інших роботах близько 500 тисяч чоловікогодин.

На ознаку величезної подяки своїм визволителі — Червоній Армії трудящі нашого району внесли з особистих заощаджень до фонду оборони 1.325.000 карбованців грішми.

Швидкими темпами відроджується в місті робота соціально-побутових та культурних закладів. Поновили роботу педагогічний та машино-будівельний інститути, машино-будівельний технікум, дві медшколи, відновлено 19 середніх, неповних середніх та початкових шкіл, в яких навчається понад 8.000 школярів, 16 дитячих садків, 3 дитячих ясел, 5 лікарень, тубдиспансер, 3 поліклініки, 7 медпунктів і т. інш. В районі працюють 66 продуктових і промтоварних магазинів, 25 їдалень.

Партійні організації району за час, що минув з моменту визволення міста від німецько-фашистських загарбників, провели серед трудящих велику політико-масову роботу. Проведено понад 2 тисячі мітингів та зборів, більше 7 тисяч доповідей та бесід, що загалом охопили до 300 тисяч чоловік. В районі працюють 1.018 агітаторів, є понад 100 газетних вітрин.

В авангарді мас, що самовіддано борються за швидше відновлення господарства району, виступили комуністи та вірні помічники більшовицької партії — комсомольці.

Силою особистого прикладу, силою правдивого більшовицького слова комуністи та комсомольці розпалювали соціалістичне змагання серед трудящих, піднімали їх на відродження рідного міста, його колишньої індустріальної слави. Ця сила — запорука нашої перемоги.

Ми розуміємо, що зробили ми ще мало, незмірно мало в порівнянні з тим, що треба зробити, що попереду нас чекає величезна робота.

З ініціативи колективу Дніпробуду з новою силою розгорнулось передзимове соціалістичне змагання за достроков введення в експлуатацію нових цехів, підприємств. Колектив заводу «Комунар» зобов'язався виконати виробничий план у вересні на 110 процентів, в жовтні — на 115 процентів, ввести до ладу 25 тисяч квадратних метрів виробничих площ, збільшити продуктивність праці по основному виробництву на 15 процентів, по будівництву — на 20 процентів, подвоїти кількість двохсотенників.

Робітники, інженерно-технічні працівники та службовці заводу імені Баранова зобов'язалися збільшити продуктивність праці на 10 процентів, знизити собівартість продукції на 5 процентів, ввести в експлуатацію 5.200 квадратних метрів житлоплоші та інш.

Політичне піднесення, з яким відбуваються мітинги, де приймаються ці зобов'язання, — запорука того, що всі вони будуть виконані з честю.

А. Полстяной,
секретар Сталінського РК КП(б)У.

Майбутнім педагогам — всебічний розвиток

Історичні постанови партії й уряду про радянську школу, видані за роки Вітчизняної війни, вимагають і корінного поліпшення якості роботи самих педагогічних вузів, які готують для шкіл учительські кадри.

Нічого гріха таїти — досі стиль роботи був таким, що диплом про закінчення інституту міг потрапити навіть до рук тих, хто 4 роки пробув в інституті, прослухав курс навчання, але зовсім його не засвоїв.

В тому, що деяка частина педагогів, яких ми підготували, не відповідала своєму призначенню, ми переконуємось і тепер, сидячи на приймальній комісії.

Випускникові середньої школи імені Кірова, Оріхівського району, доводилося схарактеризувати образ царя з поеми Т. Г. Шевченка «Сон». Навожу дослівно його відповідь: «Ну, там, в тій поемі, тут поет особливо показує ту царицю з довгою шиєю».

Юнак заплутався серед двох сосен. Лексикон у нього виявився настільки обмеженим, що він ніяк не міг вилучатись з заспілля займенників і через це не вдалося намалювати потрібний образ.

Сюжетну канву п'єси І. Котляревського «Наталка-Полтавка» другий абітурієнт викладає так: «Тут відбувається весілля Наталки й Петра. Наталка звикла до праці, а тому вона виступає проти панів за Петра».

«Тут показується», «там обмальовується» — ходульні, зазубрені фрази, замість усвідомлених глибоких відповідей, іноді доводиться чути нам з уст молоді. Ці відповіді характеризують інтелектуальний розвиток, світогляд не тільки юнака або дівчини, що одержали свідоцтво про закінчення десятирічки, але й учителя, всього педагогічного колективу, які протягом 10 років не спромоглись навчити учнів грамоти, і все ж підписали свідоцтво про одержання середньої освіти.

Я навмисне цього разу не називаю прізвищ вихованців середніх шкіл та їх незадачливих вихователів — вчителів. Але цілком зрозуміло, що далі з подібною безграмотністю миритися не можна, що проти практики таких вчителів повинні постати всі працівники освіти, і тим більше ми, працівники педагогічного вузу.

Весь навчальний процес цього року буде незрівнянно краще організований, ніж в минулому і навіть в довоєнні роки. Кафедри інституту у нас укомплектовані добре знаючими свою справу майстрами педагогічної праці. Т. Т. Буравлев, кандидат хімічних наук, наприклад, очолюватиме кафедру хімії. До професорсько-педагогічного колективу увійшли І. Я. Кірса, доцент історичних наук, доцент Є. М. Пінскер — кандидат біологічних наук, доцент К. К. Бондаренко — кандидат медичних наук, В. В. Містюк — кандидат педагогічних наук. Підполковник Огнєв І. М. — начальник військової кафедри. Днями, за розпорядженням Наркомосвіти, в інститут на постійну роботу прибуде кілька професорів-викладачів, які займуть вільні кафедри.

В новому учбовому році студентам буде значно легше вчитися, ніж в минулому. При всіх кафедрах обладнані чудові учбові кабінети з майна, яке нещодавно прибуло із східних областей. У бібліотеці налічується майже 80.000 примірників книг — це багатство, яким після окупації можуть похвалитися небагато учбових закладів України.

Ми поставили собі за мету дати майбутнім педагогам всебічну освіту. До учбового плану занесено такі факультативні предмети, як теорія музики й пісні, як краяння й шиття. Студенти прослухають ряд лекцій, присвячених живопису, історії театру. Все це впроваджується для того, щоб майбутні вчителі змогли не тільки зразково провести урок, але й прочитати доповідь про композитора або діяча мистецтва, щоб вони могли організувати гурток художньої самодіяльності і керувати ним, бо не секрет, що цей бік позашкільної роботи також становив великі труднощі для молодих педагогів.

Нещодавно на сторінках «Комсомольской правды» про ці істотні потреби висловились самі шкільні працівники:

«Перші ж дні переконали мене, — пише одна вчителька, — що виховати дітей значно важче, ніж просто провести урок. Для цього мало урока, навіть найцікавішого й найзмістовнішого. Потрібна ще дуже велика робота. Під час війни вчитель мусить взяти на себе частину обов'язків, які раніше виконували батьки. Що вже й казати про те, що вчитель має постійно скеровувати життя піонерського загону... І тут я вперше дуже гостро відчула недоліки навчання в педагогічному училищі. Нас вчили, як побудувати урок, як зробити пояснення простішим, дохідливим. А тому, як організувати дозвілля дітей поза уроками, чим з ними займатись, нас не вчили зовсім».

Випускники Запорізького педагогічного інституту в найближчому майбутньому, ми в цьому впевнені, будуть не тільки прекрасними вчителями, але й великою організуючою й культурною силою у місті й на селі.

К. Лаврунов,
заступник директора Запорізького педагогічного інституту по учбовій і науковій частині.

Почин підхоплено

Приклад жильців будинку № 11 по Глісерній вулиці в м. Запоріжжі знайшов уже численних наслідувачів.

Відбудівники заводу «Ударник» зобов'язалися до 14 жовтня відремонтувати середнім ремонтом будинок по вул. Роза Люксембург № 47, побілити фасад його, відремонтувати тротуари. Білять будинки, очищають двори й жильці домоуправи № 12, Сталінського райжитлоуправління, на чолі з членом партії Надією Іванівною Михапшиною. До роковин визволення міста від окупантів можливі дали слово пересипати 4 дахи і полагодити 15 печей, привести до ладу паркани, закінчити очистку дворів і ловнішню побілку всіх будинків домоуправи.

Колектив запорізької міськелектросітки на заготівлі палива в дніпровських плавнях.
Фото М. Коладзька.

КНИЖКОВА ПОЛИЦЯ

„Найпростіші види переробки плодів, ягід та овочів у колгоспах, радгоспах і допоміжних господарствах"

І. Я. Ванек — агроном-технолог Мелітопольської науково-дослідницької станції плодівництва. Видавництво — Мелітополь, редакція газети „Радянський степ", сторінок 72, тираж 500 примірників.

До війни колгоспи і радгоспи Запоріжжя не тільки цілком забезпечували трудящих області плодами, ягодами і овочами в свіжому та переробленому вигляді, але й у великій кількості постачали ними інші промислові центри нашої батьківщини.

За два роки окупації ненависний ворог майже цілком знищив матеріально-технічну базу переробки і зберігання продукції плодівництва та городництва. Перед нами стоїть тепер завдання якомога швидше відновити роботу підприємств переробної промисловості. Поряд з цим необхідно широко використати найпростіші види переробки плодів та овочів, щоб Червона Армія і тил уже в цьому році одержали їх у достатній кількості. Мета цієї книжки — допомогти заготувачам, колгоспним і радгоспним садівникам і городникам, а також колгоспникам, робітникам і службовцям у цій великій загально-державній справі.

Ми навели тут слова з стислої авторської передмови до книги, щоб показати напрям книги і на кого вона розрахована. До виршення поставленого завдання І. Ванек підходить з педагогічного погляду, дбаючи досвідченого спеціаліста. Усе за розділом, в популярній, зрозумілій формі, але в той же час, не відступаючи від науковості цього видання, він викладає курс необхідних знань по сушінню, засолюванню і квашенню плодів та овочів. Спеціальний розділ присвячено також виготовленню томат-пюре, сиропів і т. ін.

Заготувачі й працівники переробних пунктів, які поки марно шукали на районному книжковому ринку, та і в міських бібліотеках друкованих відповідей цього питання, безумовно, зустрінуть до нову книги тов. Ванека. З успіхом скористуються нею і домогосподарки, що розводять овочі на своїх городах. Не шкода, що книжка вийшла надто обмеженим тиражем, і тим самим не задовольнила попиту, що на неї є. Немірну жадність проявили до неї читачі. Вони тоді і лишилися без книги. Комендацію (маємо на увазі обласний відділ) прате й зо цього часу не потурбувався організувати організаційні питання, зачалась з виданням книги. Вихання і т. що, не зважаючи на кінець овочевого сезону, весь тираж книги цього дня лежить в Мелітопольській друкарні.

І. Михайлов

ВЕСЕЛЕ ОПОВІДАННЯ

В ЗНАК ЛЮБОВІ

Відомий людожер і казнокрад,
Пройдисвіт, і брехун, і психопат
Хижак, і міжнародний волоцюга,
Наїбільший від усіх катів катюга,
Огидливіший всіх огидних змій,
Із фриків найзажерливіший фрик,
Німеччини рейхсканцлер анюзівсний,
Або простіше, Гітлер ненависний,
Все військо стрункою виставивши в ряд,
Почав на плоді оглядать парад.
І до солдата підійшовши, став:
—Тя хто зафахом?—Гітлер запитав.
—Я робітник, тесляр,—солдат озвався.
І Гітлер тут що дужче нав'язався:
—Скажи мені од серця аиш одне—
Чи справді дяпро любиш ти мене?

Кажи, не бійсь, тебе ж не буде
ніхто скарати за слухи!
(Пан Гітлер пильно настрожив вуха:
—Боятися?—схопився тесляр,—хо
Як не любити фюрера свого?
За вас, мій пане, я ж не раз і не два
По вас зі серця, як душі не чув
— Прекрасно!—Гітлер відповів.

А що зробив би ти для мене ще,
Безмежної шанобн та любові?
Тесляр-солдат у мить на
І відповідь подав ясну, що
—Зроблю,—говорить,—я слухав

...рочать
...ромадянство.
...ередбачаються заходи
...ласності залізничних
...жень.

(ТАРС)

США

Закордонні телеграми

Воєнні дії в Західній Європі

ЛОНДОН, 29 вересня (ТАРС). У сьогоднішньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Війська союзників продовжували зміцнювати фланги в районі включення біля Неймегена. Контратаки противника з боку Схейндела були відбиті і війська союзників дещо просунулися до Хертогенбосху. Перемостя укріплення на каналі Антверпен—Тернзут розширено.

У південно-східній частині Люксембурга наші війська визволили Пор-сюр-Сель. На південь визволено Пор-сюр-Сель. На схід від Нансі відбито кілька ворожих контратак.

На півночі Епіналь-Бельфор союзники добилися значних успіхів. Залежні контратаки противника були відбиті з тяжкими для нього втратами.

Перемагаючи впертий опір ворога, відкільце навколо Кало. Нами відкинуться всі висоти, панують над містом, і взята мешкої в звязку з погожою погодою, тривае.

ДІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ АВІАЦІЇ

ЛОНДОН, 30 вересня (ТАРС). Офіційно повідомляється, що 29 вересня англійські бомбардувальники вчинили полет на об'єкти в Німеччині.

В ніч на 30 вересня літаки „Москітів" бомбардували Карлсруе.

Збройна сутичка загону датських патріотів з гітлерівською поліцією

СТОКГОЛЬМ, 30 вересня. (ТАРС). За передане шведське радіо, начальник німецької поліції і військ СС в Копенгагені повідомив, що 27 вересня загін німецької поліції і військ СС, був направлений в околиці Хазерслева, щоб ліквідувати групу датських патріотів. Коли німецький загін наблизився до гостинниці, де засіли датчани, він був обстріляний. Німецький унтер-офіцер і п'ятеро солдатів були смертельно поранений. Один німецький поліцейський солдат був вбитий. Німецький загін відступив. Пізніше він повернувся з підкріпленням і оточив гостинницю. Датчани, що були в ній, відмовилися здатися. Вони вели вогонь з вікон. Німецький загін підпалив будинок. Частина датчан загинула в вогні. Решта, що вижила, була взята в полон.

Відповідальний редактор О. ШАБАЛІН

ЮНОТЕАТР ІМЕНІ ЛЕНІНА
З 24-го ВЕРЕСНЯ ТА ЩОДНЯ
демонструється
новий американський кольоровий фільм
„ДЖУНГЛІ"
Початок сеансів з 12 год. дня.
Дирекція

Міський ім. ФРАНКА — театр ім. СОРЕ
Сьогодні
„ЦИГАНКА АЗА"
Початок о 8-й г. вечора.

Запорізький Філіал Державного інституту по проектуванню житлового цивільного та сільськогосподарського будівництва
„ДІПРОЦИВІЛЬБУД"
повідомляє до відома установ та організацій м. Запоріжжя і області, що він починає приймати замовлення і виконувати проектно-кошторисні роботи по відновленню пошкоджених будівель і споруд та будівництво нових.
Звертатися на адресу: Запоріжжя, Анрієвська 3

Міжнародний огляд

29 вересня опубліковано повідомлення про Угоду між Радянським Командуванням і Національним Комітетом Визволення Югославії. Як видно з повідомлення, Національний Комітет Визволення і Командування Югославської народно-визвольної армії задовольнили просьбу Радянського Командування про тимчасовий вступ радянських військ на югославську територію, що межує з Угорщиною, з метою розвитку бойових дій проти військ противника в Угорщині.

Ця Угода, що показує про щільковите взаєморозуміння між двома полелюбними народами, які ведуть боротьбу проти спільного ворога — німецького імперіалізму, свідчить про встановлення майже безперервної лінії фронту від Балтики до Адріатики, проти гітлерівської Німеччини. Барліг фашистського звіря оточений.

У Прибалтиці Червона Армія, громлячи гітлерівські війська, завершила очищення від окупантів Радянської Естонії. Залишки 16 німецької армії у Латвії приречені на загибель під Ригою. Тут радянські війська добилися великих успіхів.

Від Прибалтики фронт іде близько кордонів Східної Пруссії, а потім по території Польщі — до рубежів Чехословаччини. На півдні перед нашими військами, що перевалили через Трансільванські Альпи і зайняли місто Арад, відкрився шлях до Угорської долини.

В Італії, як прогнозують військові зведення союзників, перейдено рубіж річки, а дуже символічною назвою біжі ріки є Рубікон. Горезвісна «Готська лінія» — Рубікон прорвана. Війська союзників виходять з гірського району — в долину ріки По — на оперативний простір.

Справи гітлерівської армії Кессельрінга, що знаходиться в Італії, безнадійні.

На заході бої відбуваються на схід від міста Нансі та ріки Мозель і в районі Аахена. В Голландії союзники вбили у німецькі позиції міцний клин біля міста Неймегена. Тим самим ліквідовані спроби противника використати як оборонні рубежі ріки Маас, Вааль і Рейн в його нижній течії.

Якщо до цього додати, що на морі і в повітрі панують союзники, то картина оточення фашистської Німеччини стає повною. Доля фашизму вирішена. Гітлерівці чинять шалений опір, як чинить опір бандит, оточений з усіх боків і знає, що йому нещади не буде. Ось чому битви завершального періоду війни вимагатимуть напруження всіх сил Союзних держав.

Разом з гітлерівською стратегією цілком збанкрутувала і німецька пропаганда. Смішні й жалюгідні її спроби зробити з нужди доброчинність. В дуже безглуздє становище, наприклад, потрапила газета «Гамбургер Фремденблатт», яка вирішила пажити казпітала на... мовчанці Гітлера. Справа в тому, що зарозумілий авантюрист, який стільки років страждав недержавним мовленням, раптом замовк. Обивательові не може зрозуміти, що сталося з Гітлером, в чому причина мовчання хвалькуватого, але недавнього «завоювника Європи».

«Гамбургер Фремденблатт» вирішила перетворити болгузливу мовчанку Гітлера в таємничу багатозначність». Але... почавши за здравіє, скінчила за упокоя, вигукнувши несподівано для себе і Гітлера справжні причини його «таємничої» мовчанки. Газета пише: «Німецькі солдати ведуть найзапеклі-ші бої, а фюрер мовчить. Румунія, Болгарія, Фінляндія виходять з війни. А Гітлер мовчить. Над всією Німеччиною панує велике мовчання». Багатозначне зізнання! Воно свідчить про те, що гітлерівцям нема чого сказати народові. Гітлер мовчить тому, що знає: його словам не вірять. Не вірять й іншим фашистським правителям. В цьому признався Лей. В газеті «Ангріфф» він пише: «Не зважаючи ні на що, я лишаюсь оптимістом. Ми переможемо! «Дурні слова», — скажуть мені на це. Один мій давній знайомий сказав мені дослівно: «Доля — не перевага в гарматах, літаках, це — могутні танки, величезні людські контингенти»...»

Отже, важко стало зберігати оптимізм. Ось чому горезвісний Гітлер мовчить.

* * *

Успішно розгортається боротьба Червоної Армії, підтриманої силами Війська Польського, за визволення Польщі. На очищений від ворога території відроджується вільне життя. Створюється нова Польща. Польський народ, згуртований навколо Комітету Національного Визволення, стає господарем своєї країни.

На фоні великої історичної боротьби польського народу, в ході якої відбувається процес об'єднання всіх патріотичних, демократичних, антифашистських сил навколо Комітету Національного Визволення, особливо неприємна мишача метушня, яка зчинилась в рядах лондонського емігрантського «уряду». У ньому виникла чергова «криза». Сосновський, бачучи цілковиту катастрофу своїх авантюристських планів, розперезався до того, що став неприкритим навіть для більшості своїх колег по «кабінету». Вони стали вимагати відставки Сосновського. Але «президент» Рачкевич не згоден. Він ставить умовою своєї згоди на відставку Сосновського таку «реорганізацію» кабінету, яка, як зазначає англійська преса, забезпечила б продовження попередньої авантюристської, ворожої народові і, по суті, прогітлеровської політики.

«Криза» не розв'язана досі.

Згуртування передових людей в Польщі навколо Комітету Національного Визволення знаходить свій вираз у спільній роботі Комітету та демократичних партій Польщі — «Стронніцтво людове» (селянська партія), ППС (соціалістична партія), польська робітнича партія, польська демократична партія.

Польське селянство, що одержує з рук Комітету Національного Визволення довгоочікувану землю, і широкі маси народу вперше бачать на чолі своєї держави справді демократичний уряд.

* * *

Правителі фашистської Німеччини, гітлерівська пропаганда і вся профашистська преса робили ставку на розкол в таборі союзників. Але всі ці розрахунки злочинців війни зазнали краху. Союз СРСР, Англії та США та інших вселюбних країн в ході війни зміцнів. Про це свідчать повідомлення преси про роботу Європейської консультативної комісії і спільне комюніке представників трьох держав про конференцію в Думбартон-Оксе. За повідомленнями з Лондона, Європейська консультативна комісія розробила порядок безпастережної капітуляції Німеччини. Цею розроблено також план окупації Німеччини та її столиці — Берліна військами СРСР, Англії та США, демілітаризації Німеччини і видачі переможцям зброї та воєнного майна гітлерівської ієрархії.

Конференція в Думбартон-Оксе, як видно з комюніке, накреслила контури майбутньої організації, підтримки миру та безпеки.

Н. Вікторов.

БЕ—01251

м. Запоріжжя, друкарня «Комунар» обл. управління поліграфії, вул. Ілліча, 24. Адрес редакції: ріг вул. Жуковської і Тургенівської.